

MARIA SZYDŁOWSKA
ur. 1921; Lublin

STRESZCZENIE RELACJI MÓWIONEJ

Drugi wywiad z panią Marią Szydłowską rozpoczyna obszerny opis dzielnicy żydowskiej na Podzamczu w okresie międzywojennym: wygląd dzielnicy, handel, przysmaki kupowane na ulicy oraz podawane w żydowskich domach, tradycyjne ubiory Żydów, sklepy (w tym z artykułami skórzanymi). Wspomniana jest płynna znajomość jidysz przez matkę pani Marii.

Dalej pani Maria opowiada o grupach zawodowych: kowalach, młynarzach, lekarzach i dentystach, w tym doktorze Arensztajnie i dentystce Kacenelenbogen.

Wspomina następnie charakterystyczne miejsca w międzywojennym Lublinie, związane ze społecznością prawosławną (cerkiew na Ruskiej, kaplica na cmentarzu) i żydowską (synagoga i cmentarz na Wieniawie, domy modlitwy, boisko sportowe klubów Hakoach i Hapoel). Opisuje żydowski pogrzeb i żydowski ślub, a także wykorzystanie żydowskiego tańca majufes w katolickich jasełkach.

Więcej miejsca zajmuje opis domu przy ul. Dolnej Panny Marii 23, w którym pani Maria z rodziną mieszkała w okresie wielkiego kryzysu. Wspomnie są również okoliczne sklepy.

Dalej pani Maria opowiada historie związane z różnymi mniejszościami narodowymi. W części poświęconej Żydom wspomina przyjaźnie szkolne z Żydówkami, historię miłosną Kubby Goldmana i jego ukochanej, Polki, pikiety ONR przed sklepami żydowskimi i opowieści o żydowskich wierzycielach. Ponownie wspomina społeczność prawosławną oraz sąsiadów z Wieniawskiej 12, którzy byli uchodźcami z Rosji sowieckiej. Opisuje letnie przyjazdy Romów do Lublina.

Ostatnia, obszerna część wywiadu to wspomnienia o różnego rodzaju rozrywkach, z których mogli korzystać lublinianie przed wojną: kina (Rialto, Apollo, Stylowy, Venus, Gwiazda), teatr, cyrk objazdowy, mecze w Wojskowym Klubie Sportowym, basen, skocznia spadochronowa, nauka jazdy samochodem.

Data i miejsce nagrania	2013-11-26, Warszawa
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Słowa kluczowe	Maria Szydłowska, streszczenie relacji mówionej
Autor streszczenia	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"